

Î N C H E I E R E

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Ghenadie Țîmbalist,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
înaintată de Ghenadie Țîmbalist împotriva Inspectoratului General de Carabinieri,
Ministerului Afacerilor Interne, terț Direcția regională „Sud” cu privire la
constatarea nulității actelor administrative,
împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 iulie 2019, Ghenadie Țîmbalist a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General de Carabinieri și
Unității militare 1045, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a salariului
pentru munca suplimentară prestată în perioada octombrie 2017 - februarie 2019
(pentru 664 ore ceea ce constituie echivalentul a 83 zile), încasarea din contul
pârâtului a penalităților pentru neplata în termen a salariului pentru munca
suplimentară în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere; încasarea din contul
pârâtului a prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei, încasarea cheltuielilor de
judecată suportate (f.d.4-8, vol.I).

În motivarea acțiunii a invocat că, a activat în cadrul Departamentului Trupelor
de Carabinieri, actual Inspectoratul General de Carabinieri a MAI (LP nr.219 din
08.11.2018, în vigoare din 12.12.18) la unitatea militară 1045 cu sediul în
mun.Comrat în calitate de comandant al companiei de carabinieri cu dislocarea în
mun.Cahul a unității militare 1045 (Cahul, Salcîmilor 10).

La data de 18.02.2019 a depus cerere de eliberare din funcție din proprie
inițiativă în baza art. 35 alin. (3) lit. m) al Legii nr.162 din 22.07.2005 cu privire la
statutul militarului.

Comunică că, în perioada octombrie 2017 - februarie 2019 a lucrat în afara
programului de lucru, astfel încât s-a acumulat un surplus de ore. În acest sens,
înainte de a fi concediat, prin raportul-cerere din 21.02.2019 adresată comandantului
Unității militare 1045, a solicitat recalcularea surplusului de ore acumulat în
perioada octombrie 2017 - februarie 2019, iar prin răspunsul nr.229 din 22.03.2019
oferit de către comandantul Unității militare 1045, urmare a recalculării s-a stabilit

că surplusul de ore acumulate constituie 664 ore, ceea ce constituie echivalentul a 83 zile. Orarul activității reclamantului se demonstrează prin graficele executării de către ofițerii și subofițerii companiei de carabinieri cu dislocarea în mun.Cahul a UM 1045 pe lunile octombrie 2017 - februarie 2019.

Cu referire la respectarea procedurii prealabile, a menționat reclamantul că, s-a adresat cu următoarele cereri: prin raportul din 21.02.2019 adresat către Unitatea militară 1045, unde a desfășurat serviciul, solicitând recalcularea surplusului de ore și acordarea timpului liber de odihnă.

Prin răspunsul din 22.03.2019 primit de la Unitatea militară 1045 i s-a comunicat că s-a constatat surplusul de ore acumulate pentru perioada de timp octombrie 2017 - februarie 2019 este în număr de 720 ore, echivalentul a 90 zile, din care 56 ore echivalent a 7 zile de lucru i-au fost acordate, restanța fiind 664 ore, ce constituie 83 zile. S-a propus să depună raport pe numele Prim-adjunct al comandantului, Șef al Statului de Major al DTC Mihail Ciubaciuc în scopul compensării surplusului de ore acumulate.

Prin Cererea din 25.03.2019 s-a adresat la Inspectoratul General de Carabinieri (anterior DTC) d-lui Ciubaciuc Mihail, solicitând compensarea surplusului de ore acumulate pentru perioada de timp octombrie 2017 - februarie 2019, ce constituie 664 ore echivalent a 83 zile.

Prin răspunsul din 10.04.2019 a Prim-adjunct al comandantului, Șef al Statului de Major al DTC Mihail Ciubaciuc i-au fost respinse cerințele.

Prin cererea prealabilă adresată Ministerul Afacerilor Interne și Departamentului Trupelor de Carabinieri (actual Inspectoratul General de Carabinieri) a solicitat achitarea surplusului de timp lucrat pentru perioada octombrie 2017 - februarie 2019 care constituie 664 ore echivalent a 83 zile conform normativelor de calculare a salariului în funcția deținută.

Prin răspunsul din 17.05.2019 semnat de Comandantul -adjunct al Trupelor de Carabinieri șef al Direcției logistică - Constantin Pînzari cererea prealabilă a fost respinsă ca inadmisibilă, argumentând prin simplul fapt că au fost examinate obiectiv și complet toate circumstanțele cauzei, însă care anume circumstanțe au fost examinate și care au dus la respingerea cererii nu este clar.

Cu privire la încasarea salariului pentru munca suplimentară prestată în perioada octombrie 2017 - ianuarie 2019, reclamantul Țîmbalist Ghenadie a relatat că în perioada octombrie 2017 - ianuarie 2019, activând în calitate de maior în cadrul Departamentului Trupelor de carabinieri, Unitatea militară 1045 cu dislocarea în mun.Cahul, inclusiv în afara orelor de muncă, s-a acumulat un surplus de ore.

Prin cerere adresată către Comandantul Unității militare 1045, a solicitat recalcularea numărului respectiv de ore, iar prin răspunsul nr.229 din 22.03.2019 s-a confirmat faptul existenței unui surplus de ore și anume - 664 ore ceea ce constituie echivalentul a 83 zile.

Făcând referire la prevederile art.14 din Legea nr.162 din 22.07.2005 cu privire la statutul militarilor, art.art.95, 157 din Codul muncii, a indicat că faptul că însuși Comandantul unității militare 1045 prin răspunsul nr.229 din 22.03.2019, în urma examinării graficelor de serviciu pentru perioada octombrie 2017 - februarie 2019, a confirmat existența orelor suplimentare de muncă lucrate efectiv, stabilind și numărul acestora în mărime 664 ore, echivalentul a 83 zile, consideră că este îndreptățit să fie remunerat corespunzător pentru munca suplimentară prestată. Mai mult decât atât, la cerere sunt anexate graficele executării serviciului de către ofițeri

și subofițeri pentru perioada octombrie 2017 - februarie 2019, care, de fapt, confirmă surplusul de ore acumulate în perioada respectivă.

Referitor la încasarea suplimentului de întârziere în baza art.330 alin.(2) din Codul muncii, a indicat reclamantul că potrivit art.art.104 și 157 Codul muncii, pentru munca suplimentară prestată în perioada octombrie 2017 - februarie 2019 urma să i se achite salariu corespunzător, adică pentru 664 ore, echivalentul a 83 zile.

La data de 25.03.2019 a înaintat o cerere către Prim-adjunct, Șef al Statului major al Inspectoratului General de Carabinieri, prin care a solicitat achitarea salariului pentru munca suplimentară, lucru care nu a fost efectuat până în prezent. Deși, la data de 18.02.2019 a depus cerere de eliberare din funcție, nici la această dată, nici după mai multe solicitări nu i s-a achitat salariu pentru munca suplimentară prestată. În temeiul art.art.142, 330 alin.(2), consideră că este îndreptățit la încasarea suplimentului în mărime de 0,3% din suma salariului pentru munca suplimentară în mărime de 664 ore, pentru fiecare zi de întârziere.

Cu referire la prejudiciul moral, a invocat Țîmbalist Ghenadie că în perioada angajării sale în cadrul Departamentului Trupelor de Carabinieri (actual Inspectoratul General de Carabinieri) în calitate de colonel, a exercitat atribuțiile de serviciu corespunzător, respectând cu strictețe programul și graficul de lucru, activând și în afara orelor de lucru, din motive necunoscute i s-a refuzat achitarea salariului pentru munca suplimentară, consideră că este îndreptățit să solicite instanței de judecată repararea prejudiciului moral cauzat. Deși a muncit, iar pentru munca prestată trebuie să fie remunerat corespunzător, la moment e nevoit să cerșească acești bani care i-a meritat pe deplin, ceea ce l-a făcut să se simtă frustrat, umilit. A epuizat toate căile prealabile, încercând pe cale amiabilă să soluționeze conflictul apărut, iar de fiecare dată când primea un răspuns superficial și nemotivat trăia stări de nervozitate. Mai mult decât atât, de fiecare dată când înainta o nouă cerere era nevoit să facă explicații, să se justifice cumva deși cert este faptul că existau ore suplimentare, fapt confirmat prin graficele de executare a serviciului cât și prin răspunsul oferit de către comandantul Unității militare 1045, iar salariu pe care îl solicită îl merită. Faptul refuzului nemotivat și neîntemeiat de a i se achita salariu pentru munca suplimentară l-a determinat să piardă încrederea în sistemul existent întrucât dacă persoanei i se refuză elementar achitarea salariului pentru munca prestată, atunci ce s-ar întâmpla în cazul unor situații mai complexe. Atât timp cât nu i se achită salariu corespunzător pentru munca suplimentară prestată consideră că a fost supus muncii forțate, fapt care rezultă din prevederile art.7 alin.(4) lit.a) Codul muncii. La munca forțată (obligatorie) se atribuie: încălcarea termenelor stabilite de plată a salariului sau achitarea parțială a acestuia. În acest sens, consideră Țîmbalist Ghenadie că suma de 30 000 (treizeci mii) lei în calitate de prejudiciu moral va fi îndeajuns pentru atenuarea suferințelor psihice și morale pricinuite.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul Țîmbalist Ghenadie a concretizat pretențiile de mai multe ori (f.d.129-131; 185-189, vol.I), prin ultima cerere de concretizare a acțiunii în contencios administrativ, reclamantul a formulat următoarele solicitări:

- constatarea nulității următoarelor acte administrative: a actului administrativ în formă de scrisoare emis de Departamentul Trupelor de Carabinieri (actual Inspectoratul General de Carabinieri) din 10.04.2019 și a actului administrativ în

formă de scrisoare emis de Ministerul Afacerilor Interne R.M. din 27.05.2019;

- obligarea Inspectoratului General de Carabinieri la acțiune prin achitarea salariului reclamantului pentru munca suplimentară prestată în perioada octombrie 2017 - februarie 2019 (pentru 664 ore ceea ce constituie echivalentul a 83 zile);

- obligarea pârâtului la achitarea penalităților pentru neplata în termen a salariului pentru munca suplimentară în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere(art.330 Codul muncii);

- încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în mărime de 30000 (treizeci mii) lei (art.2006 Cod civil);

- încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Suplimentar, a indicat reclamantul că, din răspunsul din data de 17.05.2019 rezultă că dosarul administrativ este trimis la MAI pentru adoptarea deciziei definitive, însă până la depunerea acțiunii civile în instanța de judecată decizie definitivă a Ministerului Afacerilor Interne (ca organ ierarhic superior) nu a primit, nici comunicată nu a fost. Adică până la depunerea acțiunii civile în instanța de judecată, nu se cunoștea dacă dosarul administrativ în genere a fost transmis organului ierarhic superior - MAI, data transiterii, dacă a fost examinat și dacă există vreo soluție.

Mai indică reclamantul că, făcând cunoștință cu dosarul administrativ prezentat de pârât instanței de judecată, s-a depistat anexarea unei scrisori a MAI adresată lui Țîmbalist Gh. cu data de 27.05.2019, prin care se indică că nu sunt temeiuri de anulare a actului administrativ (adică a răspunsului din 10.04.2019 a DTC). Date privind recepționarea a acestui răspuns nu sunt anexate la dosarul administrativ, deci se demonstrează că nu este primit de reclamant. La data de 15.12.2021 în adresa Inspectoratului General de Carabinieri și în adresa MAI au fost pe poșta electronică trimise cereri prin care s-a solicitat constatarea nulității actelor administrative în formă de scrisori emise de DTC (în prezent IGC) din 10.04.2019 și de MAI din 27.05.2019.

A mai reținut reclamantul că, prevederile referitor la nulitatea actului administrativ sunt stipulate în art.141 din Codul administrativ care perfect se încadrează în situația litigioasă în cazul dat, invocând următoarele circumstanțe faptice: graficele executării serviciului semnat, aprobat și coordonat de comandantul Unității militare 1045; graficele serviciului au fost executate de reclamant și luate la evidență; raportul din 13.03.2019 a comandantului-adjunct de companie a companiei de carabinieri cu dislocare în mun.Cahul a Unității militare nr.1045 înaintat Comandantului cu calcularea surplusului de ore lucrate; scrisoarea nr.229 din 22.03.2019 a unității militare nr.1045, că surplusul de ore acumulate constituie 664 ceea ce constituie echivalentul a 83 zile; faptul că din surplusul total de 720 ore ceea ce constituie 90 zile lucrătoare sau acordat 56 ore ce constituie 7 zile lucrătoare.

Actele administrative în formă de scrisori emise de DTC (actual Inspectoratul General de Carabinieri) din 10.04.2019 și de MAI din 27.05.2019 contravin și diferă de datele prezente de Unitatea militară 1045 unde și-a desfășurat serviciul reclamantul, deci conțin un viciu deosebit de grav, necorespunzând realității și datelor din actele de evidență (graficele executării serviciului), contravin scrisorii nr.229 din 22.03.2019 și Raportului din 13.03.2019 a Unității militare 1045, prin care s-a comunicat surplusul total a orelor neachitate. Anume circumstanțele faptice prezentate prin probe scrise, concludente descrise supra demonstrează viciul deosebit de grav a acestor acte administrative: scrisorile emise de DTC (actual

Inspectoratul General de Carabinieri) din 10.04.2019 și de MAI din 27.05.2019. Prin existența acestor două acte administrative reclamantul nu-și poate realiza dreptul său la salariu pentru munca efectuată. Reclamantul dorește doar impunerea la acțiune legată de achitare a salariului pentru munca suplimentară în scopul realizării dreptului său la remunerarea muncii efectuate.

Prin răspunsul IGC nr.1/11-Ț 240/21 din 27.12.2021 se indică că solicitarea reclamantului este tardivă și se respinge ca inadmisibilă, făcându-se trimitere la art.162, 165 Cod administrativ al Republicii Moldova. Totodată se menționează că decizia definitivă se va lua de autoritatea publică ierarhic superioară - MAI.

Din răspunsul MAI datat cu 24.12.2021 sub nr.44/22- Ț-5094 rezultă că autorul se expune asupra acțiunii în contestare și obligare, făcând trimitere la art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, pe când cerințele reclamantului sunt asupra pretențiilor în realizarea dreptului la salariu și la constatarea nulității actelor administrative.

Făcând referire la prevederile art.art.206 alin.(1) lit.d), 209 alin.(3), 224 Cod administrativ, art.60 Cod de procedură civilă, a indicat Țîmbalist Ghenadie că la data de 06.12.2021 a fost trimisă pe poșta electronică în adresa Unității Militare 1045 cerere de acordarea datelor contabile privind suma totală neachitată a orelor suplimentare lucrate de reclamant ce constituie 664 ore, adică 83 zile și a datelor privind acordarea surplusului de ore lucrate pentru 56 ore ce constituie 7 zile lucrătoare, însă răspuns nu a primit.

În consecință, a remarcat partea reclamantă că acțiunea în realizare potrivit Codului administrativ nu prevede anularea actului, ci expres la obligarea la acțiune. Reclamantul pretinde obligarea părților la acțiune legată de achitarea salariului pentru munca suplimentară, având la mina două acte favorabile care demonstrează existența acestui surplus: raportul din 13.03.2019 a comandantului-adjunct de companie a companiei de carabinieri cu dislocare în mun.Cahul a Unității militare nr.1045 înaintat Comandantului Unității militare nr.1045 cu calcularea surplusului de ore lucrate; scrisoarea nr.229 din 22.03.2019 a Unității militare nr.1045, că surplusul de ore acumulate constituie 664 ceea ce constituie echivalentul a 83 zile, inclusiv și celelalte acte anexate anterior. Totodată solicită constatarea nulității actelor administrative în formă de scrisori emise de DTC (actual Inspectoratul General de Carabinieri) din 10.04.2019 și de MAI din 27.05.2019, deoarece contravin și diferă de datele prezentate de Unitatea militară 1045 unde și-a desfășurat serviciul reclamantul, deci conțin un viciu deosebit de grav, necorespunzând realității și datelor din actele de evidență, muncă real efectuată, fiind acordate din surplus 7 zile lucrătoare (graficele executării serviciului), contravin scrisorii nr.229 din 22.03.2019 și Raportului din 13.03.2019 a Unității militare 1045, prin care s-a comunicat surplusul total a orelor neachitate, graficele. În opinia reclamantului circumstanțele faptice prezentate prin probe scrise, concludente descrise supra demonstrează viciul deosebit de grav a acestor acte administrative: scrisorile emise de DTC (actual Inspectoratul General de Carabinieri) din 10.04.2019 și de MAI din 27.05.2019.

Prin hotărârea din 01 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea lui Ghenadie Țîmbalist împotriva Inspectoratului General de Carabinieri, Ministerului Afacerilor Interne, terț Direcția regională „Sud” privind constatarea nulității următoarelor acte administrative: actul administrativ individual defavorabil – refuzul Departamentului trupelor de carabinieri nr.1/2-Ț64/19 din 10.04.2019 privind compensarea orelor suplimentare de muncă și a

deciziei adoptate în procedura prealabilă – refuzului Ministerului Afacerilor Interne nr.44/10-Ț-985/19 din 27 mai 2019; obligarea Inspectoratului General de Carabinieri la acțiune prin achitarea salariului reclamantului pentru munca suplimentară, prestată în perioada: octombrie 2017 – februarie 2019 (pentru 664 ore echivalentul a 83 de zile); obligarea la achitarea penalităților în temeiul art.330 Codul muncii; încasarea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei (f.d.242, vol.I, f.d.9-21, vol.II).

Prin decizia din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel înaintată de Ghenadie Țîmbalist, cu menținerea hotărârii din 01 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, la emiterea răspunsului nr.1/2-Ț64/19 din 10.04.2019 nu s-au constatat careva vicii deosebit de grave ce ar duce la nulitatea acestuia, or circumstanțelor prevăzute la art.141 alin.(2) din Codul administrativ, din care motive acțiunea înaintată de apelant în acest sens este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Referitor la pretențiile apelantului Ghenadie Țîmbalist cu privire la constatarea nulității actului administrativ în formă de scrisoare emis de Ministerul Afacerilor Interne R.M. din 27.05.2019; obligarea Inspectoratului General de Carabinieri la acțiune prin achitarea salariului reclamantului pentru munca suplimentară prestată în perioada octombrie 2017 - februarie 2019 (pentru 664 ore ceea ce constituie echivalentul a 83 zile); obligarea pârâtului la achitarea penalităților pentru neplata în termen a salariului pentru munca suplimentară în mărime de 0,3% pentru fiecare zi de întârziere(art.330 Codul muncii); încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în mărime de 30000 (treizeci mii) lei(art.2006 Cod civil), instanța de apel de asemenea le-a considerat neîntemeiate, fiind subsecvente cerinței de bază cu privire la anularea actului administrativ inițial, pretenție care corect a fost respinsă de instanța de fond ca neîntemeiată, or, odată cu constatarea caracterului legal al actului administrativ individual, nu există careva temeiuri de a admite pretențiile subsecvente ale reclamantului/apelant.

Drept urmare, instanța ierarhic inferioară a conchis că, hotărârea supusă apelului a fost pronunțată de instanța de fond cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil, în sensul definit de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât ca ansamblul garanțiilor procedurale enunțate în această dispoziție convențională, cât și dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei, ceea ce presupune inclusiv motivarea hotărârilor, principiul contradictorialității și modul de administrare a probelor.

La 07 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ghenadie Țîmbalist a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând anularea deciziei contestate. Totodată, a menționat că cererea de recurs motivată va fi depusă după primirea deciziei integrale motivate (f.d. 73-74, vol. II).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă, către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Examinând admisibilitatea recursului, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) (în redacția în vigoare la data declarării recursului).

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96-114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art.97 alin.(3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Conform art. 99 alin. (1) din Codul administrativ, în cazul notificării înscrisului de către autoritatea publică, persoana care efectuează notificarea îi înmânează înscrisul, într-un plic închis, persoanei care urmează să fie notificată. Aceasta din urmă semnează un act de recunoaștere a recepționării vizat cu data înmânării înscrisului. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul de înmânat.

Conform art.103 din Codul administrativ, dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat: a) în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo; b) în spațiile de activitate ale acesteia – unei persoane angajate acolo; c) în instituția comunitară în care locuiește – conducătorului instituției sau unui reprezentant împuternicit în acest sens.

Potrivit art.114 din Codul administrativ, dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată.

Din actele cauzei rezultă că, la 14 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei.

La 07 iulie 2023, Ghenadie Țîmbalist a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia motivată a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/fea162b1-f327-4c6e-ab59-c6e5f8ac874f, la 21 iulie 2023. Iar, potrivit extrasului din poșta electronică anexată la fila dosarului 76, copia deciziei motivate din 14 iunie 2023 a fost notificată reprezentantului recurentului, avocatului Galupa Marina, la 27 iunie 2023.

În contextul circumstanțelor relatate, Completul de judecată constată că la caz se atestă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă din data de 28 iunie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării lui Ghenadie Țîmbalist sau a reprezentantului acestuia, avocatului Galupa Marin, a deciziei integrale a instanței de apel, care a expirat la data de 21 august 2023 (zi de luni), inclusiv.

Iar, recurentul Ghenadie Țîmbalist nu s-a conformat prevederilor legale și până în prezent nu a prezentat motivarea recursului.

Astfel, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). Drept consecință, intervenind aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Din cele constatate rezultă că, nerespectarea termenului de prezentare a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv a lui Ghenadie Țîmbalist, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, pentru a nu omite termenul legal de prezentare a recursului motivat.

Completul de judecată menționează că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ghenadie Țîmbalist, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art.230, art.245 alin.(2) și art.246 alin.(1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Completul Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Ghenadie Țîmbalist, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc